

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 31. janúar 2018

4. tölublað | 12. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 41

MICHELSEN

ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Getur keypt hlut hlut ríkisins á 23 milljarða

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Ef Kaupbing nýtir sér kauprétt að 13 pró-senta hlut ríkisins í Arion banka þarf félagið að greiða um 23 milljarða. Það jafngildir genginu 0,8 miðað við eigið fé. Bréfin yrðu seld áfram á sama gengi til lífeyrissjóða. Kaup- ping vill svar frá sjóð- unum fyrir helgi. » 2

»4
Hækkaði yfir 50 prósent í virði á hálfu ári
Virði hlutafjár félags sem var stofnað vegna kaupa á hlut í Stoðum hækkaði um 53 prósent á síðari hluta 2017. Á meðal hluthafa er félag Malcolm's Walker, stofnanda og eiganda Iceland Foods.

»6
Regluverkið sagt of dýrt og íþyngjandi
Ný Evróputilskipun, sem tekur gildi hér á landi á næsta ári, gæti leitt til þess að árlegar tekjur af fjárfestingarbankastarfsemi dragist saman um allt að þrjú prósent. Reglu- verkið mun valda straumhvörfum á evrópskum verðbréfamörkuðum.

»10
Þau eru svo eftirsótt Íslandsmið
„Mikilvægt er að íslensk stjórnvöld átti sig á þeim alvarleika sem vinnu- markaðurinn stendur frammi fyrir ef óskráðum erlendum aðilum er gefinn óheftur aðgangur að eftir- sóttum Íslandsmiðum á ferðabjón- ustumarkaði,“ segir Gunnar Valur Sveinsson, verkefnastjóri hjá SAF.

Fræsing fyrir gólfhita

Fræsum íbúðir, fyrirtæki, bílaplön og gangstéttir.

Mjög ryklétt og snyrtileg fræsing.

Verð frá kr. 7.990 krónur fm2. Gerum tilboð í stærri verk.
www.golfhitalausnir.is · golfhitalausnir@golfhitalausnir.is · Sími: 899 1604

GÓLFHITA
LAUSNIR

Kvika lýkur fjármögnun á bresku fjárfestingarfélagi

Kvika fjárfestingabanki hefur lokið 17 milljóna punda, jafnvirði 2,4 milljarða króna, fjármögnun á bresku fjárfestingarfélagi, OSF II, sem fjárfestir í breskum veðskuldabréfum með veði í fasteignum. Félagið var sett á stofn í samstarfi við breska fasteignalána-félagið Ortus Secured Finance.

Hannes Frimann Hrólfsson, framkvæmdastjóri eignastýringar Kviku, segir að verkefnið sé hið fyrsta sinnar tegundar hjá bankanum í Bretlandi eftir að hann opnaði skrifstofu í Lundúnum á síðasta ári. „Við höfum góða reynslu af rekstri sjóða sem þessara. Við rekum allnokkra innlenda veðskuldabréfasjóði og erum nú að útvíkka það til Bretlands í samstarfi við Ortus í þessu tilviki,“ nefnir hann.

Hannes segir umfang starfsemi bankans í Bretlandi hafa aukist mikið og að mörg ný og áhugaverð fjárfestingartækifæri séu þar til skoðunar.

Breska félagið Ortus var stofnað árið 2013 af fyrrverandi stjórnendum Kaupþings Singer & Friedlander. Ármann Þorvaldsson, forstjóri Kviku, gegndi starfi framkvæmdastjóra hjá félaginu fram til ársins 2015 en hann situr nú í stjórn þess ásamt Örvari Kjærnsted fjárfesti sem er jafnframt formaður stjórnar Ortus.

Hannes Frimann Hrólfsson, framkvæmdastjóri eignastýringar Kviku banka

Líftimi fjárfestingarinnar er fimm ár og er fjárfestingin í breskum pundum. Fjárfestingin var sérhönnuð fyrir fyrst og fremst íslenska viðskiptavinum Kviku, en einnig taka nokkrir breskir viðskiptavinir bankans þátt. Hannes Frimann segir áhugann af hálfu fjárfesta hafa verið mikinn.

„Ástæðan er líkast til af tvennum toga. Annars vegar leitast margir innlendir fjárfestar nú eftir því að dreifa áhættu og fjárfesta fyrir utan Ísland og hins vegar eru væntingar um ávöxtun í umræddu verkefni háar þegar horft er til vaxtastigs í Bretlandi. Það lýsir því kannski vel hvað lánamarkaðurinn í Bretlandi er erfiður um þessar mundir að það má ná fram hárrí ávöxtun og það í pundum með trygguð fjárfestingum, en veðskuldabréfin eru með veði í fasteignum og oftast á fyrsta veðrétti. Að teknu tilliti til áhættu teljum við þannig að ávöxtunarmöguleikarnir séu góðir,“ segir hann. – kj

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

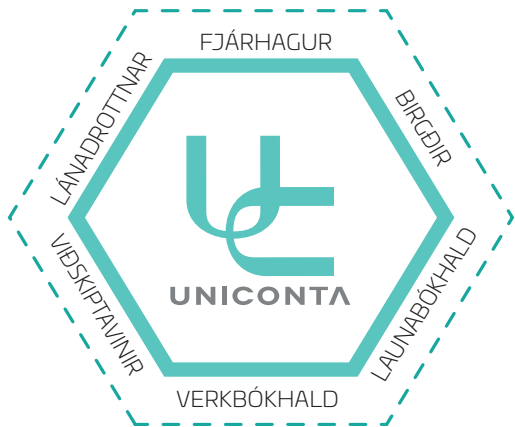
Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**

Ritstjóri **Hörður Egiðsson** hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang visir.is

FRAMTÍÐARLAUSN Í BÓKHALDINU

SÍMI 510 6000 - WWW.SVAR.IS

svaR
ÞÍN STAFRÆNA FRAMTÍÐ

Nýtt öflugt **bókhaldskerfi** í skýinu frá mannum sem færði okkur Dynamics Ax

Prófaðu frítt í 30 daga

Erik Damgaard
Stofnandi Uniconta

Lagast að þínum þörfum

UNICONTA
www.uniconta.is

Bjóða lífeyrissjóðum hlut ríkisins í Arion

Ef Kaupþing nýtir sér kauprétt að 13% hlut ríkisins þarf félagið að greiða um 23 milljarða. Það jafngildir genginu 0,8 miðað við eigið fé bankans. Bréfin yrðu seld á sama gengi til lífeyrissjóða. Kaupþing vill svar frá sjóðunum fyrir helgi.

Kaupþing þarf að greiða um 23 milljarða króna fyrir þrettán prósent hlut íslenska ríkisins í Arion banka ef eignarhaldsfélagið ákveður að nýta kauprétt sem það hefur að hlutnum, samkvæmt heimildum Markaðarins. Hefur Kaupþing uppi áform um að leysa til sín hlutinn og selja áfram – á sama verði og hann yrði keyptur á af ríkinu – til íslenskra lífeyrissjóða, tryggingafélaga og mögulega annarra fagfjárfesta. Bókfært virði eignarhlutar ríkisins miðað við núverandi eigið fé Arion banka er tæplega 29 milljarðar.

Kaupþing hefur þegar gert lífeyrissjóðunum tilboð, sem barst þeim síðastliðinn miðvikudagsmorgun, um að selja sjóðunum að lágmarki samtals fimm prósent hlut í bankanum en Kaupþing á fyrir um 57 prósent í Arion banka. Samkvæmt tilboðinu býðst sjóðunum að kaupa á föstu verði sem er rétt yfir genginu 0,8 miðað við eigið fé bankans í lok þriðja ársfjórðungs 2017. Það er nánast sama gengi og kaupréttur Kaupþings, sem grundvallast á hluthafasamkomulagi frá árinu 2009, er á ef félagið myndi nýta sér hann í dag, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Ákvörðun Kaupþings um að mögulega kaupa þrettán prósent hlut ríkisins í Arion banka ætti að liggja skýrar fyrir á næstu dögum þegar meira verður vitað um áhuga lífeyrissjóða á bankanum. Þannig hefur Kaupþing, sem nýtur ráðgjafar Kviku banka í söluférlinu, óskað eftir því að hver og einn sjóður gefi svar í síðasta lagi á föstudag í þessari viku um hvort þeir hafi í hyggju að fara í óskuldbindandi viðræður á grundvelli tilboðs Kaupþings og þá hversu stóran hlut þeir kunna að vilja kaupa. Samkvæmt heimildum Markaðarins verður kaupréttur Kaupþings aðeins nýttur ef lífeyrissjóðirnir reynast áhugasamir um að kaupa talsvert stærri hlut en fimm prósent – kannski tíu til fimmtán prósent – í Arion banka.

Hvort af kaupunum verður, en samkvæmt tilboði Kaupþings er

Kaupþing á fyrir 57 prósent hlut í Arion banka. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

0,8

er gengið miðað við núverandi eigið fé sem Kaupþing getur nýtt sér kaupréttinn á hlut ríkisins í Arion banka.

gert ráð fyrir að klára þau fyrir birtingu ársreiknings Arion banka um miðjan febrúar, mun ráðast mjög af afstöðu fjögurra stærstu lífeyrissjóðanna – LSR, Lífeyrissjóðs verslunarmanna, Gildis og Birtu. Að sögn þeirra sem þekkja vel til stöðu mála er þannig talið nauðsynlegt að tveir sjóðanna hið minnsta hafi aðkomu að kaupunum eigi þau að verða að veruleika. Samkvæmt heimildum Markaðarins hefur einn af stóru lífeyrissjóðunum hins vegar nú þegar gert það upp við sig að hann hafi ekki í hyggju að fara í viðræður við Kaupþing um kaup á hlut í bankanum.

Fékk hlutinn á 9 milljarða Í samtölum við stjórnendur líf-

eyrissjóðanna leggja þeir áherslu á að mikilvægt sé að fá vissu fyrir því af hálfu Kaupþings að áform um að ráðast í kjölfarið í alþjóðlegt útbod og skráningu á Arion banka síðar á árinu gangi eftir. Enginn áhugi sé fyrir því að eiga lítinn hlut í óskræðum banka á móti erlendum vogunarsjóðum og Kaupþingi, sem er að stærstum hluta einnig óbeint í eigu sömu vogunarsjóða. Fyrir Kaupþing er talið mikilvægt að fá lífeyrissjóðina, stærstu stofnana-fjárfesta landsins, til að kaupa í bankanum í aðdraganda útbods enda yrði slíkt talið traustleikamerki á bankanum sem fjárfestingakosti í augum erlendra fjárfesta.

Íslenska ríkið eignaðist þrettán prósent hlutinn í Arion banka, sem þá hét Nýja Kaupþing, í árslok 2009 samhliða því að ríkissjóður lagði honum til rúmlega níu milljarða í hlutafé við stofnfjármögnun bankans. Möguleg sala á hlut ríkisins í bankanum til Kaupþings í samræmi við hluthafasamkomulagið hefur verið til skoðunar innan fjármálaráðuneytisins, eins og greint var frá í forsiðufrétt Fréttablaðsins síðastliðinn fimmtudag. hordur@frettabladid.is

Glitnir greiðir tvo milljarða til ríkisins

Eignarhaldsfélagið Glitnir HoldCo, sem var stofnað eftir að slitabú Glitnis lauk nauðasamningum í árslok 2015, hefur gengið frá greiðslu upp á tvo milljarða króna til íslenska ríkisins. Voru fjármunirnir inntir af hendi til Lindarhvals, eignarhaldsfélags sem heldur utan um stöðugleikaeignir gömlu bankanna sem voru framseldar til ríkisins í ársbyrjun 2016, í síðasta mánuði.

Greiðslan kemur til vegna þess að félagið nýtir ekki að fullu heimild sem það fékk til að draga frá allt að fimm milljarða króna af upphaflegu stöðugleikaframlagi sínu í því skyni að standa straum af rekstrarkostnaði sem stofnast til við starfsemi Glitnis á Íslandi til ársloka 2018. Innlendir rekstrarkostnaður Glitnis HoldCo hefur því numið samtals um þremur milljörðum króna á síðustu tveimur árum en félagið hefur selt nánast allar sínar eignir. Um síðustu áramót voru einungis 1,8 milljónir evra eftir af óseldum eignum og verður daglegum rekstri félagsins því hætt núna um mánaðamótin.

Ólíkt Glitni HoldCo gera eignarhaldsfélögin LBI (gamli Landsbankinn) og Kaupþing hins vegar bæði ráð fyrir því að innlendir rekstrarkostnaður þeirra verði yfir

Daglegum rekstri Glitnis verður hætt um mánaðamótin.

fimm milljörðum á árunum 2016 til 2018. Ekki er því að vænta að félögin greiði slíkt viðbótarstöðugleikaframlag til ríkisins, líkt og Glitnir hefur gert.

Eignarhaldsfélög gömlu bankanna áforma að greiða samtals marga milljarða króna í bónusgreiðslur til stjórnenda og lykilstarfsmanna, meðal annars ýmissa íslenskra starfsmanna, í samræmi

við kaupaukakerfi sem hafa verið samþykkt. Þær bónusgreiðslur verða hins vegar að greiðast með erlendum eignum félaganna. Þetta var gert til að fyrirbyggja þann möguleika að stöðugleikaframlag kröfuhafa til stjórnvalda yrði minna en ella vegna milljarða bónusa til íslenskra starfsmanna þeirra eignarhaldsfélaga sem yrðu til eftir nauðasamninga gömlu bankanna. – hae

Mikilvægt samband við umheiminn

Fyrirtækjalausnir Vodafone

„Við erum mjög ánægð með samstarfið við Vodafone. Þau hjálpa okkur að fylgja tæknilegum nýjungum og þar af leiðandi getum við veitt betri þjónustu.“

Pálína Gunnarsdóttir
flugvélaeiga og rekstrarsvið Icelandair Cargo

Nánar á: vodafone.is/fyrirtaeki

Framtíðin er spennandi.
Ertu til?

Hækkaði yfir fimmtíu prósent í virði

Virði hlutafjár félags sem var stofnað vegna kaupa á hlut í Stoðum hækkaði um 53 prósent á síðari hluta síðasta árs. Á meðal hluthafa er félag Malcolms Walker, stofnanda og eiganda bresku verslanakeðjunnar Iceland Foods. Ætla má að virði Stoða sé um 20 milljarðar.

Virði hlutafjár félags sem stofnað var vegna kaupa á hlut í eignarhaldsfélaginu Stoðum, áður FL Group, hækkaði um meira en 50 prósent á seinni helmingi síðasta árs. Miðað við gengi hlutafjárins í hlutafjárahækkun sem ráðist var í í byrjun desembermánaðar er virði umrædds félags, S121, ríflega tveir milljarðar króna. Má þannig ætla að virði Stoða sé um 20 milljarðar króna, en 9,87 prósent hlutur S121 í Stoðum er eina eign félagsins.

Á meðal hluthafa í S121 er félag breska kaupsýslumannsins Malcolms Walker, stofnanda og eiganda bresku verslanakeðjunnar Iceland Foods, og Tarsems Dhaliwal, framkvæmdastjóra keðjunnar, og fjárfestingarfélag Þorsteins M. Jónssonar, fyrrverandi eiganda drykkjaframleiðandans Vífilfells.

Hópur fjárfesta ásamt tryggingafélaginu TM keypti í byrjun síðasta árs, í gegnum félögin S121 og S122, rúmlega fimmtíu prósent hlut í Stoðum, sem á tæp níu prósent í evrópska drykkjaframleiðandanum Refresco, af Glitni HoldCo og erlendum fjármálastofnunum. Ljóst er að hópurinn hefur hagnast verulega á kaupunum en síðasta haust, nokkrum mánuðum eftir kaupin, var tilkynnt um yfirtöku fjárfestingarsjóðanna PAI Partners og British Columbia Investment Management á Refresco fyrir jafnvirði um 200 milljarða króna. Samkvæmt heimildum Markaðarins er gert ráð fyrir að yfirtakan gangi í gegn í apríl á þessu ári.

Til marks um ríkulegan gengishagnað fjárfestahópsins hækkaði virði hlutafjár S121 um 53 prósent frá maí til desembermánaðar á síðasta ári. Á hluthafafundi í lok maí var hlutafé félagsins hækkað á genginu 1,14, þegar kröfum hluthafa var breytt í hlutafé, en gengið var hins vegar komið í 1,75 í hlutafjárahækkun sem ráðist var í þann 1. desember. Eftir síðarnefndu aukninguna, þar sem hlutaféð var aukið um 639 milljónir króna að söluvirði, er hlutafé félagsins 1,2 milljarðar króna og virði félagsins þannig 2,0 milljarðar króna miðað við gengið 1,75.

Félög tengd Jóni Sigurðssyni, fyrrverandi forstjóra FL Group og stjórnarmanni í Refresco frá árinu 2009, lögðu S121 til hvað mest fjármagn, eða um 265 milljónir króna, í hlutafjárahækkuninni í desember, en félög sem tengjast Einari Erni Ólafssyni, fyrrverandi forstjóra Skeljungs og stjórnarmanni í TM, Magnúsi Ármann, fjárfesti og fyrrverandi stjórnarmanni FL Group, Þorsteini M. Jónssyni, Örvari Kjærnested, fjárfesti og stjórnar-

Eina eign eignarhaldsfélagsins Stoða er tæplega níu prósent hlutur í Refresco. Tilkynnt var um yfirtöku PAI Partners og British Columbia Investment Management á Refresco fyrir jafnvirði um 200 milljarða króna í október á síðasta ári en gert er ráð fyrir að kaupin gangi í gegn í apríl á þessu ári. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Jón í lykilhlutverki í samningaviðræðunum

Ýmis gögn sem varða yfirtöku fjárfestingarsjóðanna PAI Partners og British Columbia Investment Management á Refresco og gerð voru opinber í síðustu viku, þar á meðal skilmálar kaupsamningsins, sýna hve veigamiklu hlutverki Jón Sigurðsson gegndi við samningaviðræðurnar.

Jón, sem hefur setið í stjórn Refresco frá árinu 2009, var skipaður í sérstaka þriggja manna stýrinfélag sem var falið að leggja mat á tilboð fjárfestingarsjóðanna

og ráðleggja stjórn Refresco við ákvarðanatökuna. Auk hans sátu stjórnarformaðurinn Yiannis Petrides og stjórnarmaðurinn Theo De Kool í nefndinni.

Eftir að stjórn Refresco ákvað að ganga til viðræðna við sjóðina fundaði stýrinfélagið stift með fulltrúum sjóðanna í Amsterdam þar til samkomulag náðist. Niðurstaðan var sú að Refresco yrði tekið yfir á genginu 20 evrur á hlut en upphaflegt tilboð sjóðanna hljóðaði upp á 19,75 evrur á hlut.

manni í TM, og Jóhanni Arnari Þórarinssyni, forstjóra veitingarísans Foodco, keyptu einnig stóran hluta nýs hlutafjár.

Malcolm Walker meðal hluthafa
Til viðbótar við ofangreind félög er breska félagið Strahan III í eigu Malcolms Walker og bresks meðfjárfestis hans á meðal hluthafa

Malcolm Walker, eigandi Iceland Foods

og þróunar hjá Marel og bróður Jóns Sigurðssonar, auk þess óverulegan hlut í S121.

TM á jafnframt óbeinan 12,5 prósent hlut í Stoðum í gegnum S121 og S122, en hluturinn var metinn á tæpa 1,8 milljarða í bókum félagsins í lok júnímánaðar, áður en tilkynnt var um yfirtökuna á Refresco.

Ekki hafa fengist upplýsingar um hvað var greitt fyrir hlutinn í Stoðum í fyrra, en miðað við gengi bréfa Refresco á hlutabréfamarkaðinum í Amsterdam á þeim tíma þegar kaupin gengu í gegn er líklegt kaupverð um sjö til átta milljarðar króna. Samkvæmt heimildum Markaðarins gerði fjárfestahópurinn einnig sérstakan afkomuskiptasamning við Glitni HoldCo sem tryggði félaginu hlutdeild í framtíðarhagnaði af sölu Refresco. Var samningurinn gerður gagnert vegna væntinga um að

drykkjaframleiðandinn yrði yfirtekinn. Umsvifamiklir fjárfestingarsjóðir höfðu sýnt Refresco mikinn áhuga um nokkurt skeið.

Virði 8,9 prósent eignarhlutar Stoða í Refresco – sem er í gegnum félagið Ferskur Holding – var 12,7 milljarðar í árslok 2016, 15,8 milljarðar í lok júní í fyrra en er 17,9 milljarðar miðað við samþykkt yfirtökugengi. Hefur hluturinn þannig hækkað um 41 prósent í virði á einu ári.

Ef tekið er mið af heildarkaupverði erlendu sjóðanna á Refresco, sem nemur um 1,62 milljörðum evra, fær eignarhaldsfélagið Ferskur Holding, stærsti einstaki hluthafi Refresco með 14,53 prósent eignarhlut, 235 milljónir evra, eða sem nemur um 29 milljörðum króna, í sinn hlut.

Markaðurinn greindi frá því í síðustu viku að vilji stæði til þess af hálfu stærstu hluthafa Stoða að halda starfsemi félagsins áfram þegar yfirtakan á Refresco klárast. Við það verður til stærsta fjárfestingarfélag landsins með liðlega átján milljarða króna í eigið fé. kristinnigj@frettabladid.is

Sýknað af kröfu ET Sjónar

Héraðsdómur Reykjavíkur sýknaði í síðustu viku Virðing, sem sameinaðist Kviku fjárfestingarbanka á síðasta ári, af skaðabótakröfu félagsins ET Sjónar í eigu Eiríks Ingvars Þorgeirssonar.

Félagið krafðist þess að fá greiddar liðlega 300 milljónir króna í skaðabætur vegna meintrar ófullnægjandi ráðgjafar af hálfu Auðar Capital, sem síðar sameinaðist Virðing.

ET Sjón er einn þriggja hluthafa eignarhaldsfélagsins Þorgerðar sem seldi 45 prósent hlut sinn í drykkjaframleiðandanum Ölgerðinni haustið 2016. Félagið fór fram á að sýslumaðurinn á höfuðborgarsvæðinu legði lögðann á sölu en þeirri beiðni var hafnað.

Skömmu síðar var tilkynnt um

sölu á 69 prósent hlut í Ölgerðinni til framtakssjóðanna Akurs fjárfestingar, Horns III og hóps einkafjárfesta.

Félagið Þorgerður var stofnað í október árið 2010 utan um kaup á hlut í Ölgerðinni. Fjárfestingarsjóðurinn Auður 1, í stýringu Auðar Capital og eigu lífeyrissjóða og einkafjárfesta, fór fyrir kaupendahópnum og átti meirihluta hlutafjár í Þorgerði. ET Sjón átti tæplega 30 prósent hlut í félaginu.

Samkvæmt heimildum Markaðarins tengist óánægja Eiríks Ingvars með ráðgjöf Auðar Capital því að hann hafi þurft að bera kostnað vegna rúmlega milljarðs króna endurálagningar ríkisskattstjóra á Ölgerðina árið 2013 vegna öfugs samruna félagsins frá árinu 2007. – kj

Spá auknum rekstrarhagnaði hjá Marel

Hagfræðideild Landsbankans býst við að rekstrarhagnaður Marels fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) hafi aukist lítillega á fjórða fjórðungi síðasta árs frá sama tíma árið 2016. Spá sérfræðingar deildarinnar að EBITDA félagsins hafi verið 48,2 milljónir evra, sem jafngildir ríflega sex milljörðum króna, á fjórðungnum borið saman við 47,4 milljónir evra á síðasta fjórðungi ársins 2016.

Marel mun birta uppgjör fyrir fjórða fjórðung síðasta árs í næstu viku.

Greinendur bankans gera hins vegar ráð fyrir því að rekstrarhagnaðurinn aukist verulega, eða um 10,7 prósent, á þessu ári og rjúfi 200 milljóna evra múrinn. Benda þeir meðal annars á mikill vöxtur pantana-

bókarinnar gefi góð fyrirheit fyrir tekjuvöxt næstu fjórðunga.

Hagfræðideildin spáir því að EBITDA Icelandair Group hafi verið neikvæð um 18,9 milljónir dala, jafnvirði 1,9 milljarða króna, á fjórða fjórðungi síðasta árs, en félagið birtir einnig uppgjör í næstu viku. Er það í nokkru samræmi við spár stjórnenda félagsins sem gera ráð fyrir að EBITDA fjórðungsins hafi verið neikvæð á bilinu 12 til 22 milljónir dala.

Til samanburðar var EBITDA félagsins jákvæð um 2,5 milljónir dala á sama fjórðungi árið 2016. Félagið mun birta uppgjör fyrir fjórða fjórðung síðasta árs í næstu viku.

Í afkomuspá hagfræðideildarinnar er bent á að eldsneytiskostnaður hafi verið sjö prósentum hærri og gengisvísitalan tveimur prósentum lægri en stjórnendur Icelandair Group ráðgerðu á fjórða fjórðungi. Það ætti að öllu óbreyttu að hafa í mesta lagi tveggja til þriggja milljóna dala neikvæð áhrif á rekstur félagsins. Verkfall flugvirkja hafi einnig skaðað reksturinn, hugsanlega um sem nemur einum til þremur milljónum dala, þótt ómögulegt sé að gera grein fyrir raunkostnaði þess. – kj

Árni Oddur Þórðarson, forstjóri Marels.

ALDREI HORFA Á
KRABBAMEINSSJÚKLING
EINS OG HANN SÉ AÐ
DEYJA

#LÍFIDERNUNA

KRABBAMEIN KEMUR ÖLLUM VIÐ!

LEGGÐU
OKKUR LIÐ

www.lifidernuna.is

FÉLAG UNGS FÓLKIS SEM GREINST HEFUR MEÐ KRABBAMEIN OG AÐSTANDENDUR

KRAFTUR

MiFID II tilskipunin mun leiða til viðamikilla breytinga á evrópskum fjármálamörkuðum, þeirra mestu í áratug. Markmiðið er að gera markaði gagnsærri og samræmdari en áður. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Regluverkið sagt of dýrt og íþyngjandi

Ný Evróputilskipun, sem tekur gildi hér á landi á næsta ári, gæti leitt til þess að árlegar tekjur viðskiptabanka af fjárfestingarbanka-starfsemi dragist saman um allt að þrjú prósent. Regluverkið er talið munu valda straumhvörfum á evrópskum verðbréfamörkuðum.

Kristinn Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is

Tímamótabreytingar á regluverki evrópsks verðbréfamarkaðar, sem tóku gildi í ríkjum Evrópusambandsins í byrjun ársins og verða innleiddar í íslenska löggjöf á næsta ári, munu kosta evrópska fjárfestingarbanka 4,4 milljarða dala, jafnvirði 445 milljarða króna, á ári eða sem nemur um 2,6 prósentum af árlegum tekjum, samkvæmt greiningu ráðgjafarfyrirtækisins Coalition.

„Regluverkið mun valda skjálfta í bankageiranum en greining okkar gefur þó til kynna að áhrifin verði viðráðanleg,“ segir Eric Li, greinandi hjá Coalition.

Innleiðing reglugerðarinnar, sem nefnist MiFID II (e. Markets in Financial Instruments Directive) og er enn einn liðurinn í viðbrögðum Evrópusambandsins við þeim brestum sem fjármálakreppan árið 2008 afhjúpaði, í íslenskan rétt mun þannig höggva skarð í tekjur íslensku viðskiptabankanna af fjárfestingarbankastarfsemi, að sögn viðmælenda Markaðarins, en þær eru um 10 prósent af heildartekjum þeirra.

Greining Coalition sýnir að reglugerðin muni skaða hvað mest greiningarþjónustu evrópskra banka og leiða til um 20 prósentna samdráttar í tekjum af slíkri þjónustu. MiFID II gerir þá kröfu til banka að þeir rukki viðskiptavinum sína sérstaklega fyrir greiningar en láti þær ekki fylgja með í kaupunum þegar þóknun er greidd í verðbréfavíðskiptum.

Jón Bjarki Bentsson, aðalhafgræðingur Íslandsbanka, segir ekki ólíklegt að mörg evrópsk fjármála-

Draga saman seglin

Bankastjórnendur og sérfræðingar hafa varað við því að skera þurfi niður í greiningardeildum banka vegna MiFID II tilskipunarinnar.

„Að minnsta kosti verða greiningardeildirnar héðan í frá að vinna á svipuðum grundvelli og sjálfstæðu greiningarfyrirtækin sem eru ekki hluti af stærri fjármálastofnunum og selja greiningar sínar til þeirra sem hafa áhuga á þeim,“ segir Jón Bjarki. Það megi því færa rök fyrir því að samkeppnisstaðan verði aðeins jafnari að því leytnu til.

Stjórnendur japanska bankans Nomura, sem er stærsti fjárfestingarbanki landsins, hafa þegar tilkynnt um áform sín um að draga úr greiningarþjónustu bankans og endurskipuleggja greiningardeildina. Samkvæmt könnun fyrirtækisins Greenwich Associates hyggjast evrópskir sjóðsstjórar eyða um 20 prósentum minna fé í greiningarefni í ár en í fyrra. Er samdrátturinn áætlaður um 300 milljónir dala á árinu.

Jón Bjarki Bentsson, aðalhafgræðingur Íslandsbanka

fyrirtæki dragi af þeim sökum úr greiningarþjónustu sinni, líkt og sum þeirra hafa þegar boðað. Stjórnendur Arion banka og Landsbankans hafa ekki ákveðið hvernig greiningarvinnu bankanna verði háttáð eftir að regluverkið verður að lögum.

Annar viðmælandi nefnir að regluverkið, sem er nærri sjö þúsund blaðsíður að lengd og var í ríflega sjö ár í smíðum, muni reynast litlum fjármálafyrirtækjum sérstaklega íþyngjandi því löggjöfin sé miðuð við stórfyrirtæki.

Heildarkostnaður evrópskra fjármálafyrirtækja við innleiðingu regluverksins nemur yfir 2,5 milljörðum evra, sem jafngildir um 311 milljörðum króna, að mati ráðgjafarfyrirtækisins Opimas. Viðmælandi Markaðarins, sem þekkir vel til mála, segir að kostnaðurinn hlaupi á hundruðum milljóna króna hér á landi. Meðal annars þurfi að þjálfa starfsfólk, breyta verklagi og uppfæra tölvakerfi.

Margrét Sveinsdóttir, framkvæmdastjóri eignastýringarsviðs Arion banka, segir reglurnar viðamiklar og kostnaðinn því mikinn, sér í lagi fyrir minni fyrirtæki á markaðinum. Í því sambandi bendir hún á að fyrirtæki hér á landi þurfi að gangast undir sömu skilyrði og erlend fyrirtæki á stærri mörkuðum. „Það er talið að breytingarnar séu þær mestu sem gerðar hafa verið á löggjöf evrópsks verðbréfamarkaðar frá því að MiFID I tilskipunin tók gildi árið 2007. Þetta er heilmikil vinna en við reynum að haga undirbúningnum með eins hagkvæmum hætti og við getum,“ nefnir hún.

Tekur gildi á næsta ári

Eins og áður sagði tók MiFID II tilskipunin gildi í ríkjum Evrópusambandsins í byrjun árs. Hún hefur hins vegar ekki enn verið tekin upp í EES-samninginn. Samkvæmt upplýsingum frá fjármála- og efnahagsráðuneytinu er stefnt að því að leggja fram frumvarp á Alþingi á næsta ári sem innleiðir tilskipunina. Sérstök nefnd, sem falið var að

Lögd er mikil áhersla á aukna neytendavernd í tilskipuninni og að því leytnu til er hún afar jákvæð fyrir viðskiptavinum okkar.

Hrefna Ösp Sigfinnsdóttir, framkvæmdastjóri Markaða hjá Landsbankanum

undirbúa innleiðingu tilskipunarinnar í íslenskan rétt, hefur verið að störfum um nokkurt skeið, en í nefndinni eiga meðal annars sæti fulltrúar fjármálaráðuneytisins, Samtaka fjármálafyrirtækja, Seðlabanka Íslands, Kauphallarinnar og Fjármálaeftirlitsins.

Í ársriti Samtaka fjármálafyrirtækja fyrir síðasta ár segir að MiFID II tilskipuninni sé ætlað að „mynda samhæfða umgjörð um allar tegundir viðskipta með fjármálagerninga með það að markmiði að auka fjárfestavernd og efla eftirlitsstofnanir sem meðal annars fá heimildir til að stöðva eða takmarka markaðssetningu og dreifingu ákveðinna fjármálaafurða undir ákveðnum kringumstæðum“.

Til viðbótar við auknar valdheimildir eftirlitsstofnana eru gerðar strangari kröfur en áður til upplýsingagjafar af hálfu fjármálafyrirtækja. Fyrirtækin þurfa meðal annars að upplýsa viðskiptavinum um alla mögulega hagsmunaárekstra og láta eftirlitsstofnunum auk þess í té gögn um hver og ein viðskipti með verðbréf á markaði.

Búa sig undir breytingar

Stóru viðskiptabankarnir þrír – Arion banki, Íslandsbanki og Landsbankinn – búa sig nú allir undir þær breytingar sem eru í vöndum. Undirbúningsvinnan hófst fyrir nokkrum árum og er hún mislangt á veg komin.

Hrefna Ösp Sigfinnsdóttir, framkvæmdastjóri Markaða hjá Landsbankanum, segir bankann hafa tekið málið föstum tókum. Undirbúningsvinnan hafi hafist snemma og bankinn sé því vel búinn undir breytingarnar. „Við byrjuðum á því að greina væntanleg áhrif regluverksins fyrir um tveimur árum og erum nú komin í næsta fasa sem felst í því að velja þá sérfræðinga sem við munum vinna með í innleiðingunni sem er fram undan,“ útskýrir hún.

Hrefna tekur þó fram að enn sé langt í að regluverkið verði leitt í lög hér á landi. „Engu að síður eigum við í miklum alþjóðaviðskiptum og viljum ávallt viðhafa bestu mögulegu vinnubrögð. Við höfum því þegar tekið tillit til marga þátta, sem kveðið er á um í nýja regluverkinu, í okkar starfsemi. Lögd er mikil áhersla á aukna neytendavernd í tilskipuninni og að því leytnu til er hún afar jákvæð fyrir viðskiptavinum okkar. Tilskipunin mun auk þess styrkja alla umgjörð verðbréfamarkaðarins sem við litum jákvæðum augum. Ég fagna því þessum breytingum og vil horfa á þær sem tækifæri,“ nefnir Hrefna Ösp.

Margrét segir að Arion banki hafi unnið mikla undirbúningsvinnu fyrir breytingarnar.

„Við höfum kortlagt hvaða áhrif breytingarnar geta haft í för með sér og eins hvað við þurfum að gera til þess að bregðast við þeim. Við litum breytingarnar almennt jákvæðum augum, að verið sé að auka gegnsæi

/// MIFID II í ýmsum tölum

17 milljón orð

2,8 milljón tilvísanir á Google

7 þúsund blaðsíður

1,7 milljón málgreinar

á fjármálamarkaði og bæta þannig virkni markaðarins, og munum reyna að nýta okkur tækifærin sem geta falist í þeim. Lögð er mikil áhersla á fjárfestavernd og gegnsæi í upplýsingagjöf. Í því geta falist tækifæri til þess að bæta þjónustuna við viðskiptavinum og hjálpa þeim að taka enn betri ákvarðanir um fjárfestingar í verðbréfum. Vonandi tekst okkur að koma því til leiðar.“

Margrét útskýrir að hluti regluverksins hafi þegar tekið gildi

3. janúar síðastliðinn að kröfu Fjármálaeftirlitsins. „Sá hluti varðar upplýsingagjöf til eftirlitsaðila um hver og ein viðskipti með verðbréf á markaði og er reglunum ætlað að auka gegnsæi í slíkum viðskiptum. Við höfum strax í byrjun ársins að skila þeim upplýsingum til eftirlitsaðila, jafnvel þótt tilskipunin í heild verði ekki innleidd hér á landi.“

Aðspurð segir Margrét ekki hafa verið lagt mat á það með nákvæmum hætti hver kostnaðurinn við regl-

urnar verður. Þó sé ljóst að reglurnar séu viðamiklar og kostnaðurinn því mikill, sér í lagi fyrir minni fyrirtæki.

Eins og áður hefur verið minnst á verður tilskipunin ekki innleidd í íslenska löggjöf fyrr en á næsta ári, meira en ári eftir að hún tók gildi í ríkjum Evrópusambandsins. Margrét segir það hafa bæði kosti og galla í för með sér. „Vegna þess að við erum aðeins á eftir öðrum Evrópuríkjum getum við fylgst betur með því hvernig framkvæmd reglnanna gengur þar – hvað virkar best – og lært af því. Þannig getum við vonandi forðast byrjunarörðugleika sem sum ríki hafa þurft að glíma við.“

The Financial Times hefur á undanförnum vikum fjallað ítarlega um umrædda örðugleika. Í nýlegri fréttaskýringu blaðsins kemur fram að þrátt fyrir að hafa fjárfest fyrir milljarða dala á síðasta ári til þess að mæta kröfum regluverksins séu mörg fyrirtæki hreinlega ekki í stakk búin til að takast á við allar þær áskoranir sem reglurnar fela í sér. Þau þurfi lengri tíma.

Upphaflega stóð til að reglurnar tækju gildi 3. janúar 2017 en innleiðingunni var hins vegar frestað, að kröfu fjármálafyrirtækja, um eitt ár. Það virðist þó ekki hafa dugað til. Í nýlegri könnun netfyrirtækisins Timico á meðal bankamanna sagðist 41 prósent aðspurða ekki vita hvort starfsfélögum sínum væri kunnugt um þær kröfur sem regluverkið gerir til banka eða hvort þeir hefðu verið fræddir um reglurnar.

Gagnrýnendur MiFID II segja reglurnar auk þess of íþyngjandi og til þess fallnar að flækja einfalda hluti að óþörfu. „Ég held að þetta sé versta lagasetning sem ég hef séð á mínum ferli,“ segir Jeff Sprecher, forstjóri Intercontinental Exchange, í samtali við The Financial Times.

Það er talið að breytingarnar séu þær mestu sem gerðar hafa verið á löggjöf evrópsks verðbréfamarkaðar frá því að MiFID I tilskipunin tók gildi 2007.

Margrét Sveinsdóttir, framkvæmdastjóri eignastýringarsviðs Arion banka

Greiningardeildir breytast

Sú breyting sem hefur vakið hvað mesta athygli í nýja regluverkinu snýr að starfsemi greiningardeilda fjármálafyrirtækja. „Ef fjármálastofnanir dreifa greiningum á fjárfestingarkostum til afmarkaðs hóps viðskiptavina, fagfjárfesta, sem hluta af þjónustu viðkomandi stofnana, þá ber þeim samkvæmt regluverkinu að verðleggja og rukka sérstaklega fyrir greiningarþjónustuna,“ útskýrir Jón Bjarki. Ekki megi láta slíkt greiningarefni fylgja með í kaupunum þegar þóknun er greidd í verðbréfavíðskiptum.

„Þetta er veruleg breyting frá því sem hefur tíðkast þar sem fjármálastofnunum hefur hingað til verið meira í sjálfsvald sett með hvaða hætti þær verðleggja greiningar sínar. Nú þurfa þær hins vegar að tilgreina hvaða hluti af kostnaðinum við þjónustu þeirra kemur til vegna greiningarefnisins. Það þarf að vera skýrt afmarkað frá annarri þjónustu á borð við afgreiðslu á viðskiptapöntunum, vinnu miðlara og öðru utanumhaldi um viðskiptin.“

Hrefna Ösp hjá Landsbankanum segir að „umtalsverð breyting“ felist

í því að bankar þurfi að verðleggja greiningarþjónustu sína alveg sérstaklega. „Við höfum ekki tekið ákvörðun um hvernig greiningarvinnan hjá okkur verður skipulögð til framtíðar. Það er ágætt að regluverkið hafi þegar tekið gildi í Evrópu-sambandinu því þá getum við fylgst með því hvernig greiningardeildir erlendra banka munu bregðast við. Við þurfum þá ekki að finna upp hjólið.“

Aðspurð segir Margrét hjá Arion banka að enn hafi ekki verið ákveðið hvernig greiningarvinnu bankans verði háttað eftir að tilskipunin verður að lögum á næsta ári. „Við erum í ákveðnu millibilsástandi eins og er. Það er mjög ólíkt hvernig erlend fjármálafyrirtæki hafa brugðist við reglunum og aðskilið greiningarþjónustu frá annarri þjónustu. Sumar greiningardeildir eru með verðskrá þar sem hægt er að kaupa mismunandi pakka, ef svo má segja, á ólíku verði. En þetta á eftir að skýrast betur eftir því sem nær dregur.“

Jón Bjarki segir að breytingarnar snerti ekki Íslandsbanka með sama hætti og hina viðskiptabankana. „Frá því í fyrravor höfum við ekki unnið neinar greiningar á fjárfestingarkostum sem við sendum til viðskiptavina verðbréfamiðlunar bankans með þeim hætti sem áður var. Mín eining heyrir nú undir skrifstofu banka-stjóra og allt okkar greiningarefni er opinbert og öllum aðgengilegt. Þannig að við erum ekki lengur undir þessa kvöð sett,“ nefnir hann.

Í regluverkinu er mikil áhersla lögð á aukið gegnsæi, að sögn Jóns Bjarka. Að það liggi ljóst fyrir hvernig þóknanamyndun í verðbréfavíðskiptum sé háttað. „Það eru ýmis ákvæði í MiFID II sem miða einmitt að því sama, að auka gegnsæi og vonandi þá í kjölfarið skilvirkni markaðarins.“

Sunnumörk, Hveragerði

Veitingarými á besta stað

Sunnumörk í Hveragerði er vinsæll viðkomustaður ferðamanna á leið um Gullna hringinn. Þar er að finna upplýsingamiðstöð Suðurlands með sínum einstaka jarðskjálftahermi, Bónus, Arion banka, Apótekarann, bakarí, bókasafn, Vínbúð og nú 168 m² veitingarými til leigu sem Reitir sjá um að innrétta fyrir nýjan rekstur.

TIL LEIGU

Myndir, teikningar og nánari upplýsingar má nálgast á www.reitir.is og hjá Halldóri Jenssýni sölustjóra í 840 2100 eða halldor@reitir.is.

Kringlan 4–12 103 Reykjavík www.reitir.is 575 9000

REITIR

Velkomin til starfa

Helgun starfsfólks á áratug breytinga

Tómas Bjarnason
sviðsstjóri
starfsmanna-
rannsókna hjá
Gallup

Í vinnustaðagreiningum Gallup er lögð áhersla á að fanga að minnsta kosti þrjú grundvallarhugtök; helgun, hollustu og trygð. „Helgun“ er þýðing á enska orðinu „employee engagement“. Gallup mælir helgun með því að meta hversu vel vinnustaðurinn mætir tólf lykilþörfum starfsfólks. Mæti vinnustaðurinn þessum lykilþörfum vel leiðir það til helgunar starfsfólks. Helgað starfsfólk er tilfinningalega tengt vinnustaðnum, það vinnur af ástríðu, er virkt og áhugasamt.

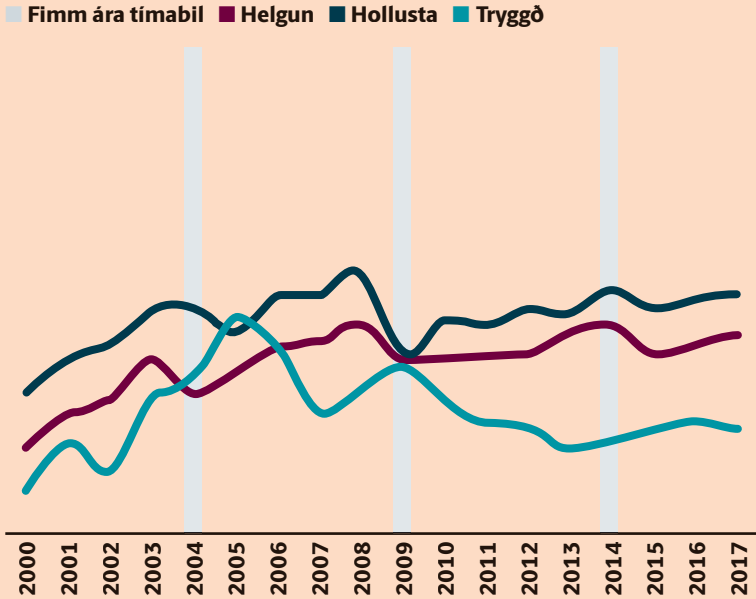
Spurningarnar sem mæla þessar lykilþarfir snúa að daglegri reynslu starfsfólks, t.d. hvort væntingar séu skýrar, hvort nauðsynleg tæki og gögn séu til staðar, hvort einhver beri umhyggju fyrir starfsfólki og stuðli að þróun þess í starfi. Gallup í Bandaríkjunum metur svo reglulega áhrif helgunar á rekstrarlega þætti sem sýnir að helgað starfsfólk skilar vinnustöðum margvíslegum ávinningi í formi hagnaðar, skilvirkni, betri þjónustu, færri gæðafrávikum og minni fjarvistum.

Tímabilið 2000–2008 á Íslandi einkennist af nær samfelldri hækkun á helgun, ef frá er talin

lækkun árið 2004, eins og sést á meðfylgjandi grafi. Það bendir til þess að á þessu tímabili hafi vinnustaðir og stjórnendur hugað æ betur að þörfum starfsfólks. Til samanburðar er sýnd þróun hollustu og trygðar við vinnustaðinn. Hollusta fólks við vinnustaðinn, þ.e. ánægja þeirra, stolt af vinnustaðnum, samsömun og hvort fólk er tilbúið að mæla með vinnustaðnum, hækkar jafnt og þétt og nær hámarki árið 2008, ef frá er talin lítilsháttar lækkun árið 2005. Hollustan var mun meiri en helgunin á þessum tíma sem bendir til þess að starfsfólk hafi í meginatriðum verið ánægt í starfi og stolt af fyrirtækinu, þó ýmislegt hafi mátt betur fara í daglegri stjórnun, þá einkum hvað varðar hrós og endurgjöf. Þegar trygðin er skoðuð, þ.e. hvort svarandinn telji líklegt eða ólíklegt að hún eða hann muni leita að nýju starfi á næstu 12 mánuðum, sjáum við aðeins aðra mynd. Trygðin vex fram til 2005 en tekur þá snarpa dýfu en byrjar að aukast aftur árið 2008.

Efnahagshrunið í lok árs 2008 hafði veruleg áhrif á allt samfélagið, vinnustaði, einstaklinga og fjölskyldur, eins og allir þekkja. Einnig kom hrunið skýrt fram í starfstengdum viðhorfum starfsfólks. Mikil breyting varð svo á viðhorfum fólks árið 2009. Hollustan breyttist mest af þessum þremur þáttum. Helgunin lækkaði einnig, þó mun minna. Hollustan er, eins og áður sagði, samsett úr heildarviðhorfum til fyrirtækisins

Lykilviðhorf starfsfólks á íslenskum vinnustöðum

og mótast af ýmsu í nærumhverfi starfsfólks, en einnig af viðhorfi til yfirstjórnar, ímyndar fyrirtækisins, skipulagsbreytinga, uppsagna, starfsöryggis, álags, launa, vinnutíma og fleiri þátta. Hrunið var starfsfólki ekki einungis efnahagslegt áfall, heldur einnig siðferðislegt áfall og mótaði viðhorf fólks til fyrirtækisins og æðstu stjórnenda þess. Helgunin mótast á hinn bóginn mest af nærumhverfi starfsfólks sem bendir til þess að það hafi haldist nokkuð sterkt þrátt fyrir hrunið. Í kjölfar efnahags-

hrunsins jókst trygð við vinnustaðinn vegna þess að tækifærum á vinnumarkaði fækkaði mikið sem gerði starfaskipti áhættusöm eða jafnvel ómöguleg.

Áhugavert er að á árunum eftir hrun fengu sumir vinnustaðir sína verstu útkomu í vinnustaðagreiningu á meðan aðrir vinnustaðir fengu sína bestu útkomu. Aðstæður vinnustaðanna voru ólíkar þegar kreppan reið yfir. Viðbrögð þeirra við kreppunni því einnig ólík, mismikil og einnig misvel framkvæmdar. Viðbrögð starfs-

fólks við kreppunni voru því ekki einhlít. Þessi ólíku viðbrögð komu enn skýrar í ljós þegar niðurstöður könnunar VR á Fyrirtæki ársins litu dagsins ljós í maí 2009. Þvert á allar væntingar var viðhorf VR félaga jákvæðara í sumum þáttum árið 2009 en það hafði verið árið 2008, þrátt fyrir gjaldþrot, uppsagnir og launalækkanir.

Í VR blaðinu birtist umfjöllun um niðurstöðurnar og voru tvær megintilgátur settar fram um þessa merkilegu niðurstöðu. Fyrri tilgátan var sú að erfiðar ytri aðstæður hefðu að einhverju leyti þjappað fólki saman, en seinni tilgátan að hrunið hefði breytt gildismati fólks. Það sem fólk tók áður sem sjálfsögðum hlut, eins og vinnu, launum og húsnæði, væri langt í frá sjálfsagt. Allur samanburður fólks um hvað væri sjálfsagt hefði því breyst við hrunið.

Niðurstöður vinnustaðagreininga sýndu að helgun breyttist ekki mikið næstu fjögur ár, en tók loks að hækka að nýju árið 2013. Það var svo árið 2014 sem helgun náði aftur nánast sömu hæðum og hún hafði verið í 2008. Endurgjöf, hrós, tækifæri og hvatning til að þróast eru þau atriði sem mest áhrif hafa haft á hækkun helgunar. Síðustu ár hafa helgun og hollusta starfsfólks verið með því hæsta sem Gallup hefur mælt frá upphafi mælinga, en trygð starfsfólks við vinnustaðina er á hinn bóginn enn lág í samanburði við fyrri mælingar og þarf að fara aftur til ársins 2002 til að finna lægri tölur.

CITROËN JUMPY

FJÖLHÆFUR & STERKUR

VERÐ FRÁ 2.702.000 KR. ÁN VSK
3.350.000 KR. MEÐ VSK

BJÓÐUM EINNIG REKSTRARLEIGU

BAKKAÐU AF ÖRYGGI

Nálægðarskynjarar að aftan

LENGDIN SKIPTIR MÁLI

MODUWORK - aukið flutningsrými

Þrjár lengdir
– allt að 4 metra
flutningsrými

S
M
XL

KOMDU & MÁTAÐU
CITROËN JUMPY Í DAG!

Öruggr staður til að vera á

Brimborg Reykjavík: Bildshöfða 8, sími 515 7040 | Brimborg Akureyri: Tryggvabraut 5, sími 515 7050

CITROËN.IS

100 milljónir munu fylgjast með leiknum á sunnudaginn. NORDICPHOTOS/GETTY

Peningarnir í Ofurskálinni

Björn Berg Gunnarsson
fræðslustjóri
Íslandsbanka

miðlar hali inn um 40 milljarða króna frá auglýsendum á sunnudaginn, tæplega fjórum sinnum meira en sem nemur öllum auglýsingum á Íslandi, í öllum miðlum á heilu ári.

Tónlistin

Pink syngur þjóðsönginn og Justin Timberlake heldur uppi stuðinu í hálfleik. Tónleikarnir kosta sitt, um milljarð króna, en flytjendurnir fá ekki krónu. Raunar hefur verið reynt (án árangurs) að láta tónlistarfólk greiða fyrir heiðurinn, enda er ekki ónýt auglýsing að fá óskerta athygli áhorfenda og það er væntanlega ekki tilviljun að Timberlake gefur út nýja plötu á föstudaginn. Reynsla Lady Gaga var ansi góð í fyrra en streymi tónlistar hennar þrefaldaðist og plötusala tífaldaðist í kjölfar tónleika hennar í hálfleik.

Milljarður lítra bjórs

Áhorfendur taka virkan þátt í að þenja fjármálahlið Ofurskálarinnar út. Verslunarráð Bandaríkjanna (NRF) áætlað að fullorðnir íbúar landsins verji 8.200 krónum að meðaltali til dagsins, sem er 8,5% aukning frá síðasta ári og 72% aukning frá 2010.

Yfir milljarður lítra bjórs skolar niður vængjum af 650 milljónum kjúklinga og kalóriurnar eru fleiri en á jóladag.

Á sunnudaginn mætast Patriots og Eagles í leiknum um Ofurskálina. Leikurinn snýst um meira en úrslitin og hvort Tom Brady vinni sinn sjötta titil þar sem óvenju háar upphæðir er að finna nær hvert sem titið er.

Umtalaðar auglýsingar

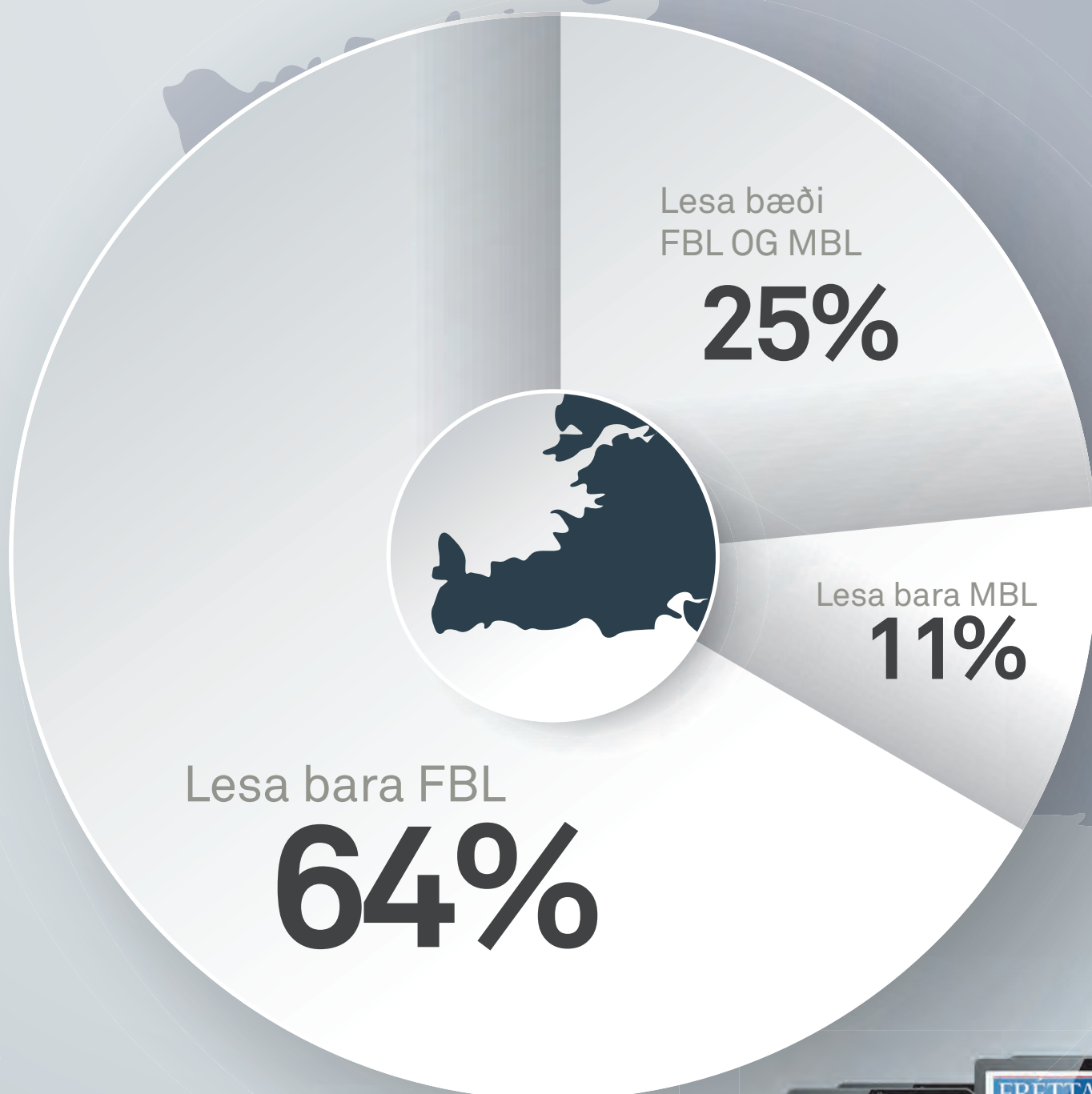
Ríflega 100 milljónir áhorfenda fylgjast með leiknum og segjast 93% bandarískra áhorfenda ræða um auglýsingarnar við félagu sína eftir leikinn. Hvergi annars staðar er slík athygli í boði en verðmiðinn er eftir því. Talið er að greiða þurfi um hálfan milljarð króna fyrir hálfa mínútu meðan á leiknum stendur. Það er tvöfalt hærri upphæð en fyrir áratug. En þá er ekki allt talið því helstu auglýsendur verja yfir 100 milljónum til viðbótar í að auglýsa auglýsingarnar sínar í aðdraganda leiksins og annað eins getur framleiðslan kostað.

Áætlað er að bandarískir fjöl-

FRÉTTABLAÐIÐ

89%

af lesendum dagblaða* á höfuðborgarsvæðinu
á aldursbilinu 18–49 ára lesa
Fréttablaðið daglega.

*Fréttablaðið og Morgunblaðið.

Heimild : Prentmiðlamæling Gallup okt. – des. 2017.

Allt sem þú þarft ...

Skotsilfur

Á móti

Eins og kunnugt er skilaði nefnd um bætt rekstrarumhverfi fjölmiðla skýrslu sinni í síðustu viku þar sem reifaðar eru nokkrar tillögur til þess að bæta stöðu einkarekinna miðla. Nokkra at-
hygli vakti samstaða einu ríkisstarfs-
manna nefndarinnar, þeirra **Elfu Yrar Gyldadóttur**, framkvæmdastjóra fjölmiðlanefndar, og Hlyns Ingasonar, lögfræðings í fjármála- og efnahagsráðuneytinu. Þau skiluðu séráliti og lögðust bæði gegn því að taka Ríkisútvarpið af auglýsingamarkaði og heimila áfengis- og tóbaksau-
lýsingar. Þá má vel spyrja hvort það sé við hæfi að ríkisstarfsmenn séu að hlutast til um svona pólitíska stefnu-
mótun.

Mislásu stöðuna

Gengislækkun mánu-
dagsins á hluta-
bréfum Haga, sem
kom í beinu fram-
haldi af tilkynn-
ingu félagsins um
að Samkeppniseftir-
litið myndi ekki sam-
þykkja kaup þess á Olís skilyrðalaust,
gekk að öllu leyti til baka í gær. Bréf
félagsins, sem **Finnur Árnason** stýrir,
hækkuðu um 3,4 prósent í Kauphöll-
inni í gær og var gengi þeirra í lok dags
það sama og við lok föstudagsins. Að
sögn kunnugra mislas markaðurinn
stöðuna hrapallega á mánudag. Til-
kynningin hafi í raun verið góð tíðindi
fyrir Haga. Lesa megí út úr henni að
félagið geti vel fallist á þau skilyrði
sem eftirlitið mun setja kaupunum
og því verði þau heimiluð.

Fækkar í hópnum

Áfram kvarnast úr
starfsmannahópi
Framtakssjóðs
Íslands. Rebekka
Jóelsdóttir lét
nýverið af störfum
hjá sjóðnum og
þá mun **Kristinn Pálmason** hætta
störfum nú um mánaðamótin. Bæði
gegndu þau starfi fjárfestingastjóra
hjá sjóðnum, en Kristinn hafði starfað
þar frá árinu 2010. Sat hann meðal
annars í stjórnun Advania, Fjarskipta
og Húsasmiðjunnar. Sjóðurinn hefur
nú selt öll fyrirtækin sem hann fjár-
festi í á sínum tíma ef undan er skilið
félagið Icelandic Trademark Holding,
eigandi vörumerkjanna Icelandic og
Icelandic Seafood. Erú eftirstandandi
fjárfestingar Framtakssjóðsins metn-
ar á um fimmtán milljarða króna.

Hagvöxtur á Indlandi tekur aftur við sér

Indverskur verkamaður sést hér að störfum við byggingu eins hæsta háhýsis í fjármálahverfinu í Mumbai. Búist er við því að hagvöxtur á Indlandi muni taka við sér á þessu ári eftir hægagang í fyrra. Indversk stjórnvöld spá 7 til 7,5 prósentu hagvexti í ár en til samanburðar mældist hann 6,75 prósent á síðasta ári. Ef spáin gengur eftir verður indverska hagkerfið á nýjan leik það hagkerfi sem vex hvað hraðast í heiminum. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Þau eru svo eftirsótt Íslandsmið

Gunnar Valur Sveinsson
verkefnastjóri
Samtaka ferða-
þjónustunnar

**Samtök ferðaþjón-
ustunnar og aðilar
vinnumarkaðarins hafa lengi
bent stjórnvöldum á mikil-
vægi þess að lög og reglur um
starfsemi erlendra aðila hér á
landi séu skýr og að eftirlit
geti átt sér stað á fyrri stigum.**

Umferð erlendra
hópbifreiða með
hópa á Íslandi er
ekki ný af nálinni. Í
gegnum tíðina hafa
hópar ferðamanna
komið til landsins með rútum,
fyrst og fremst í gegnum Seyðis-
fjörð, ferðast um landið og farið
svo til baka sömu leið. Undanfarin
ár hefur borið á nýbreytni á þessu
sviði þar sem hópbifreiðar skráðar
innan ESB, á forræði erlendra
fyrirtækja, hafa komið hingað til
lands með erlenda bílstjóra og
selt þjónustu sína erlendum fyrir-
tækjum sem sent hafa hópa hingað
til lands. Sama hefur einnig átt við
um erlendar ferðaskrifstofur sem
hafa sent hingað erlent starfsfólk
til að sinna leiðsögn erlendra hópa
í samkeppni við innlenda leiðsögn
sem ber virðisaukaskatt.

Lögum um útselda starfsmenn
hefur ekki verið hægt að beita þar

sem þau eiga aðeins við ef kaupandi
þjónustu er innlendir aðili en auk
þess er hópbifreið ekki skilgreind
sem starfsstöð. Þá hefur eftirlit með
VSK-skyldu erlendra fyrirtækja ekki
gengið sem skyldi, viðurlög hafa
ekki verið nógu afgerandi og erlend
fyrirtæki því vanvirt skráningu.

Vaxandi umsvif

Umfang erlendra ferðaþjónustufyrir-
tækja hefur magnast mikið undan-
farin ár en segja má að samkeppnis-
staða þeirra hafi batnað til muna
þegar íslensk ferðaþjónusta var gerð
VSK-skyld 1. janúar 2016. Erlendir
aðilar sem ekki eru á VSK-skrá hér á
landi leggja ekki VSK á sína sölu og

eykur það framlegð þeirra og sam-
keppnisforskot. Ætla má að fjöldi
erlendra hópbifreiða sem voru í
starfsemi á Íslandi sumarið 2017
hafi verið um 30 talsins á móti 10
sumarið 2016. Einnig hefur erlend-
um ferðaskrifstofum með leið-
sögumenn í skipulögðum ferðum
verið að fjölga en þær skiptu tugum
sumarið 2017. Ef ekkert verður að
gert má gera ráð fyrir að umfangið
vaxi mikið og samkeppnishæfni
innlendra ferðaþjónustufyrirtækja
versni. Sú erlenda starfsemi sem
hér um ræðir greiðir ekki skatta og
skyldur hér á landi og starfsmenn eru
á launum langt undir því sem kjara-
samningar gera ráð fyrir.

Norðurlönd hafa lengi tekist á við
starfsemi erlendra hópbifreiða, sér-
staklega frá lágláunalöndum í Austur-
Evrópu. Sumarið 2017 var 371 af
736 hópbifreiðum, eða rúmur helm-
ingur hópbifreiða á Kaupmanna-
hafnarsvæðinu, rekin af erlendum
óskráðum aðilum. Í því skyni að
sporna við starfsemi erlendra aðila
hafa dönsk hópbifreiðasamtök farið
þess á leit við ESB og dönsk stjórn-
völd að ákvæði um takmörkun á
dagafjölda hópbifreiða í öðru landi
en heimalandi verði í samræmi við
það sem tíðkast í vöruflutningum í
nýrri flutningatilskipun ESB. Norð-

menn ákváðu fyrir skömmu að fara
þá leið að takmarka dagafjölda sem
erlendir aðilar gætu verið með starf-
semi í landinu. Sú framkvæmd var
ekki samþykkt af ESA og því fóru
Norðmenn þá leið að setja skilyrði
um lágmarkslaun. Eftirlit á þeim
vettvangi er þó aðeins mögulegt
gagnvart norskum lögaðilum sem
kaupa þjónustu erlendra aðila.

Bregðast þarf við

Samtök ferðaþjónustunnar og
aðilar vinnumarkaðarins hafa lengi
bent stjórnvöldum á mikilvægi
þess að lög og reglur um starfsemi
erlendra aðila hér á landi séu skýr
og að eftirlit geti átt sér stað á fyrri
stigum. Einnig þurfa lög um réttindi
á íslenskum vinnumarkaði að ná
til allra sem hér starfa, líka hópbif-
reiða og leiðsögumanna. Þá hefur
verið bent á að þeir erlendu aðilar
sem starfa hér á landi þurfa að vera
á VSK-skrá til að gæta jafnræðis við
innlenda aðila.

Mikilvægt er að íslensk stjórn-
völd átti sig á þeim alvarleika sem
vinnumarkaðurinn stendur frammi
fyrir ef óskráðum erlendum aðilum
er gefinn óheftur aðgangur að eftir-
sóttum Íslandsmiðum á ferðaþjón-
ustumarkaði. Bregðast þarf við með
skýrum og ótvíræðum aðgerðum.

Framúrskarandi og til fyrirmyndar

Rakel Sveinsdóttir
formaður Félags
kvenna í atvinnu-
lífinu, FKA

Í dag klæðast konur svörtu til
stuðnings #metoo og reyndar
mun fleiri en konur, því síð-
ustu daga hafa margir karlmenn
haft samband við FKA og látið vita

að þeir ætli sjálfir að taka þátt og
klæðast svörtu. Ég geri því ráð fyrir
að íslenska þjóðin sé meira og
minna svartklædd í dag og vona
að svo sé því #metoo byltingin
þarf svo sannarlega á miklum
stuðningi að halda.

Dagurinn í dag er reyndar dagur
fyrirmynda. Ekki aðeins erum við
að draga fram fyrirmyndir með
svörtum klæðnaði, heldur valdi
FKA þennan dag vegna þess að
síðdegis verða þrjár magnaðar
konur heiðraðar á árlegri viður-
kenningarhátíð félagsins sem

haldin verður í Gamla Bíói. Hátíð-
ina erum við að halda í níttjándi
sinn en satt best að segja, hefur
þörfin á því að draga fram fyrir-
myndir í atvinnulífinu sjaldan
verið meira áriðandi en einmitt
nú. Atvinnulífið stendur nefnilega
frammi fyrir mörgum áskorunum
og í þeim efnum þurfum við að
treysta á okkar sterkustu fyrir-
myndir, sem hið raunverulega afl
til breytinga.

Hér er ég reyndar ekki aðeins
að tala um breytingar í kjölfar
#metoo, heldur líka hið ósýnilega

glærþak. Sem dæmi um hversu
sterkt það stendur enn, má benda
á fréttir fjölmiðla í síðustu viku.
Þar kom fram að samkvæmt
nýjum rannsóknum Capacent, eru
89 prósent af forstjórum stærstu
fyrirtækja landins karlmenn og
heilt yfir eru karlmenn 72 prósent
allra framkvæmdastjóra. Þetta er
sorgleg soun á mannauði kvenna
og greinilegt að ekki hefur það
dugað til að í mörg ár hafa fleiri
konur en karlmenn útskrifast úr
háskólanámi.

Reyndar er glærþakið svo sterkt,

að ekki einu sinni lög Alþingis
ráða við það. Kynjakvótalögin
tóku til dæmis gildi fyrir tæpum
fimm árum, en hafa þó ekki enn
náð lögbundnu takmarki sínu.
Það er af þessum ástæðum, sem og
ákalli #metoo, sem FKA biðlar til
sterkra leiðtoga um að stiga fram
sem fyrirmyndir. Á endanum eru
það alltaf fyrirmyndirnar sem
draga vagninn og okkur í FKA
því löngu orðið það ljóst, að án
sterkra fyrirmynda gerist í raun-
inni ekki neitt. Ekki einu sinni
þótt það sé bundið í lög.

BETRIBILAKAUP.is

Láttu drauma þína rætast!

2018 Nissan Leaf 2 Zero

FORPÖNTUN

Verð 3.990.000

2018 Volvo XC90 T8

Með aukapakka 1.4 m.kr.

INSCRIPTION

Verð 8.680.000

2018 Volvo XC60 T8

Með aukapakka 1.9 m.kr.

INSCRIPTION

Verð 7.690.000

2018 Volvo S90 T8

NÝR

Verð 8.900.000

Við finnum draumabílinn fyrir þig á frábæru verði!

2018 Outlander Arctic

NÝR

Verð 4.550.000

2016 Chevrolet Volt

Einn 20.000 km

Verð 3.090.000

2018 Volvo V40 D3

NÝR

Verð 3.890.000

2017 Volvo V6 D6 Summum

Einn 25.000 km

Verð 4.450.000

Gerðu betri kaup hjá okkur! Hringdu núna í síma 511 2777

2017 Ford Transit

Einn 7.000 km

Verð 3.990.000

2017 Ford Transit Tourneo

Einn 16.000 km

Verð 4.990.000

2017 BMW X5 xDrive 40e

Verð 7.750.000

2018 Outlander Instyle

Verð 5.180.000

Sérhæfum okkur í innflutningi á bílum frá Evrópu, USA og Kanada

2017 Kia Soul EV

Einn 9.500 km

Verð 2.690.000

2018 Dodge Grand Caravan

NÝR

Verð 4.990.000

2018 Dodge Grand Carav.GT

NÝR

Verð 6.740.000

2018 BMW 330e M-Sport

Einn 2.000 km

Verð 4.700.000

Ármúla 4 | Reykjavík | S: 511 2777 | sala@betribilakaup.is

Stjórnar-
maðurinn

@stjornarmadur

Heima setið

Sterlingspundið hefur styrkst nokkuð gagnvart helstu gjaldmiðlum undanfarið, þar á meðal krónunni okkar íslensku. Ástæðan virðist fyrst og fremst sú að markaðsaðilar virðast sammála um að breska ríkisstjórnin vilji haga samningum þannig að sem allra minnst breytist í sambandi Breta við Evrópusambandið við útgönguna.

Ríkisstjórn May hefur heldur ekki gefið nokkra innsýn inn í hvernig hún vilji að sambandi Breta við ESB verði háttað til frambúðar. Skýrslu um Bretland utan Evrópusambandsins sem lofað var hefur verið stungið undir stól eða frestað óendanlega. Ekki vottar á nokkurri framtíðarsýn.

Yuan Yafei, kinverskur stjórnarformaður stórverslunarinnar House of Fraser, hitti naglann á höfuðið þegar hann sagði að nauðsynlegt væri að bresk yfirvöld sendu frá sér merki um hvernig framtíðinni skyldi háttað. Sennilega er algert ráðaleysi May og félaga ástæða þess að slíkt merki hefur ekki enn komið.

Angela Merkel kanslari Þýskalands ýtti svo enn fremur undir þessar grunsemdir þegar hún sagði að May bæði hana í sífellu um að gera sér tilboð um útgöngu. „Af hverju ætti ég að gera þér tilboð? Þú ert að fara,“ svaraði Merkel.

Staðreyndin er sú að riflega átján mánuðum eftir atkvæðagreiðsluna erum við engu nær. Á meðan hefur andstaða við Brexit magnast og tveir af hverjum þremur Bretum vilja hætta við. Meira að segja eru að verða til stjórnmálahreyingar sem hafa það að baráttumáli, og þar fer Tony Blair fyrrverandi forsætisráðherra fremstur í flokki.

Allir helstu greiningaraðilar eru sammála um að Brexit sé óskynsamlegt í efnahagslegu tilliti. Bretar munu koma verr út fjárhagslega næstu fimmtán ár hið minnsta. Af öllum þeim kostum sem eru á borðinu er áframhaldandi aðild sá langskynsamlegasti. Sennilega er þar komin ástæða fyrir áherslum May við samningaborðið.

Ef markmiðið með samningum um Brexit er að halda í horfinu, er þá ekki nema eðlilegt að fólk spyrji hvort betur sé heima setið en af stað farið? Hvenær er orðið of seint að hætta við?

ÞJÓNUSTA

Guðjón Ólafsson

VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Jón Ingi til Landsbankans

Jón Ingi Árnason, sem starfaði áður í markaðsviðskiptum Kviku fjárfestingabanka, hefur gengið til liðs við Landsbankann, samkvæmt upplýsingum Markaðarins. Mun hann starfa í markaðsviðskiptum bankans.

Áður en Jón Ingi hóf störf hjá forvera Kviku, Straumi, árið 2015 var hann sjóðstjóri hjá Landsbréfum frá árinu 2013. Þar áður, frá árinu 2009 til 2013, var hann meðeigandi, ásamt Jóni Eggerti Hallssyni, félagsins J Bond Partners þar sem hann veitti meðal annars fyrirtækjum og stofnunum ráðgjöf vegna fjármögnunar og viðskipta með skuldabréf. Einnig hefur hann starfað sem forstöðumaður skuldabréfamiðlunar Íslandsbanka og þar áður Glitnis.

Áð undanförunu hefur Jón Ingi veitt Heima-völlum, stærsta leigufélagi landsins, ráðgjöf við fjármögnun.

Hann er viðskiptafræðingur frá Háskóla Íslands og hefur lokið prófi í verðbréfavíðskiptum. – **kij**

Jón Ingi Árnason

27.01.2018

Það er glóru-laust að halda að frekari launa-hækkanir leiði ekki til verðbólgu.

Andri Þór Guðmundsson, forstjóri Ölgerðarinnar

www.pwc.is

Hvað eru verðmæti fyrir þig?

Verðmæti í fyrirtækjarekstri geta verið margskonar, bæði persónuleg og fjárhagsleg. Minnka áhyggjur, útvista bókhaldinu, stækka reksturinn, lágmarka áhættu, hagræða, auka hagnað.

Það er sama hverskonar verðmætum þú sækist eftir, PwC aðstoðar þig við að skapa þau.

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðipjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sína við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvolsvöllur